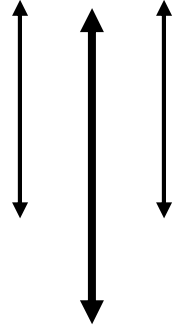

साहित्यकार घनश्याम ढकालको जीवनी, व्यक्तित्व र कृतित्वको अध्ययन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
अन्तर्गत नेपाली विषयको स्नातकोत्तर तह
दोस्रो वर्षको दसौं पत्रको प्रयोजनका लागि

प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधकर्ता

नारायणबहादुर खड्का
नेपाली विभाग

पाटन संयुक्त क्याम्पस, पाटनढोका (ललितपुर)

रोल नं. ७/०६१-६२

त्रि. वि. दर्ता नं. ६-२-१२-७२२-९७

परीक्षा रोल नं. ८१४६

शोधनिर्देशक
सहप्रा. डा. गोपीन्द्र पौडेल

साहित्यकार घनश्याम ढकालको जीवनी, व्यक्तित्व र कृतित्वको अध्ययन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय

मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
अन्तर्गत नेपाली विषयको स्नातकोत्तर तह
दोस्रो वर्षको दसौं पत्रको प्रयोजनका लागि

प्रस्तुत

शोधपत्र

शोधकर्ता

नारायणबहादुर खड्का

नेपाली विभाग

पाटन संयुक्त क्याम्पस, पाटनढोका (ललितपुर)

रोल नं. ७/०६१-६२

त्रि. वि. दर्ता नं. ६-२-१२-७२२-९७

परीक्षा रोल नं. ८१४६

शोधनिर्देशकको मन्तव्य

त्रिभुवन विश्वविद्यालय मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत पाटन संयुक्त क्याम्पस नेपाली विषयको स्नातकोत्तर तह दोस्रो वर्षका छात्र नरायणबहादुर खड्काले साहित्यकार घनश्याम ढकालको जीवनी, व्यक्तित्व र कृतित्वको अध्ययन शीर्षकको यो शोधपत्र मेरो सुभावाव, सल्लाह र निर्देशनमा रही बढो मेहनत तथा लगनशीलताका साथ तयार पार्नुभएको हो । म उहाँको यस शोधकार्यदेखि पूर्ण सन्तुष्ट छु र यसको आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि नेपाली विभाग पाटन संयुक्त क्याम्पस समक्ष सिफारिस गर्दछु ।

मिति : २०६६/०७/

पौडेल)

शोधपत्र निर्देशक

.....
(सहप्रा. डा. गोपीन्द्र

पाटन संयुक्त क्याम्पस

पाटनढोका, ललितपुर

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्काय
नेपाली विभाग
पाटन संयुक्त क्याम्पस पाटनढोका
ललितपुर

स्वीकृति-पत्र

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिकशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत स्नातकोत्तर तह नेपाली विषय दोस्रो वर्षका परीक्षार्थी नारायणबहादुर खड्काले दसौँ पत्रको प्रयोजनका लागि तयार पार्नुभएको साहित्यकार घनश्याम ढकालको जीवनी, व्यक्तित्व र कृतित्वको अध्ययन शीर्षकको शोधपत्र आशयक मूल्याङ्कन गरी स्वीकृति गरिएको छ ।

शोधपत्र मूल्याङ्कन समिति

१. विभागीय प्रमुख	सहप्रा.	सुरेन्द्रवरसिंह	थापा
२. एम.ए.कार्यक्रम संयोजक	सहप्रा.	डा. कृष्णप्रसाद	दाहाल
३. शोध निर्देशक	सहप्रा. डा. गोपीन्द्र पौडेल		
४. बाह्य परीक्षक	सहप्रा.	डा. ताराकान्त	पाण्डेय

कृतज्ञताज्ञापन

प्रस्तुत शोधपत्र मैले त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा समाजिकशास्त्र सङ्कायअन्तर्गत स्नातकोत्तर तह दोस्रो वर्षको दसौँ पत्रको प्रयोजनका लागि तयार पारेको हुँ । यो शोधपत्र तयार पार्ने क्रममा आफ्नो कार्य व्यस्तताबाट पनि समय निकालेर आत्मीयतापूर्वक आवश्यक सहयोग र सुभावा दिई मलाई कुशल निर्देशन गर्नुहुने मेरा शोध-निर्देशक आदरणीय गुरु सहप्रा. डा. गोपीन्द्र पौडेलप्रति म हार्दिक कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु ।

प्रस्तुत शीर्षकमा अनुसन्धान गर्न स्वीकृति प्रदान गर्ने अनुसन्धान कमिटी पाटन संयुक्त क्याम्पसप्रति म कृतज्ञ छु । शोधपत्र तयारीका क्रममा शोधनायक श्री घनश्याम ढकालले आफ्नो जीवनी र व्यक्तित्वका बारेमा कति पनि भन्कट नमानी दिनुभएको जानकारी तथा आवश्यक सामग्री सङ्कलनमा बाटो देखाइ दिनुका अतिरिक्त अधिकांस सामग्री प्रदान गरिदिनु भएकोमा शोधनायक श्री घनश्याम ढकालज्यू तथा उहाँका परिवारजनप्रति हार्दिक कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु । यसैगरी शोधकार्यका सन्दर्भमा शोधनायकका बारेमा थप सामग्री उपलब्ध गराइदिनु हुने आदरणीय गुरु तथा शोधनिर्देशक सहप्रा. डा. गोपीन्द्र पौडेल, प्रा. डा. जगदीशचन्द्र भण्डारी, प्रा. डा. नन्दीश अधिकारी, प्रा. राजेन्द्र सुवेदी तथा शोधकार्यमा आवश्यक सल्लाह, सुभावा एवम् प्रेरणा प्रदान गर्नुहुने आदरणीय गुरुहरू सहप्रा. डा. कृष्णप्रसाद दहाल, सहप्रा.अच्युतशरण अर्याल, टीकाराम पाण्डे, पीताम्बर अधिकारी एवम् नेपाली विभागका प्रशासक दुर्गादेवी महर्जनप्रति पनि म आभारी छु । यसैगरी शोधपत्र तयारी सिलसिलामा सहयोग गर्ने त्रिभुवन विश्वविद्यालय केन्द्रीय पुस्तकालय तथा पाटन संयुक्त क्याम्पस पुस्तकालय प्रशासनप्रति आभार व्यक्त गर्नु मैले आफ्नो कर्तव्य सम्भएको छु । साथै प्रत्यक्ष-परोक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने मेरा सम्पूर्ण मित्रहरूमा पनि कृतज्ञताज्ञापन गर्दछु ।

विविध आर्थिक र व्यवहारिक समस्याहरूसँग सङ्घर्ष गर्दै आफ्नो अमूल्य श्रम र पसिना खर्च गरेर मेरो अध्ययनलाई यस स्थितिमा ल्याउन योगदान गर्नुहुने मेरा पुजनीय माता-पिता केदारमायाँ खड्का र पदमबहादुर खड्का तथा भाइ अशोक र बहिनी मिरा, विष्णु र लोचनाप्रति आजीवन ऋणी छु । त्यस्तै शोधपत्र तयारपार्दा दैनिक रूपमा सर-सहयोग गरिदिने समकक्षी मेरी श्रीमती सरिता खड्कालाई धन्यवाद दिन चाहन्छु भने शोधपत्र टड्कण गरी सहयोग गरिदिने मेरा ज्वाइँहरू पवनकुमार अधिकारी र इन्द्रराज कार्कीप्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

अन्त्यमा म यस शोधपत्रको समुचित मूल्याङ्कनका लागि पाटन संयुक्त क्याम्पस, नेपाली विभाग समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

.....
नारायणबहादुर खड्का
रोल नं. ७/०६१-६२
नेपाली विभाग
पाटन संयुक्त क्याम्पस, पाटनढोका
ललितपुर

विषय सूची

पृष्ठ

परिच्छेद एक शोधपत्रको परिचय

१-९

१.१	शोधशीर्षक	१
१.२	शोधप्रयोजन	१
१.३	विषयप्रवेश स्पष्टीकरण र व्याख्या	१
१.४	शोधसमस्या	३
१.५	शोधकार्यको उद्देश्य	४
१.६	पूर्वकार्यको समीक्षा	४
१.७	अध्ययनको औचित्य र महत्व	७
१.८	शोधकार्यको क्षेत्र र सीमा	८
१.९	शोधविधि	८
१.९.१	सामग्री सङ्कलनविधि	८
१.९.२	अध्ययन-विश्लेषणको सैद्धान्तिक आधार	९
१.१०	शोधपत्रको रूपरेखा	९

परिच्छेद दुई

घनश्याम ढकालको जीवनीको अध्ययन

१०-२१

२.१	जन्म र जन्मस्थान	१०
२.२	वंश परम्परा र पारिवारिक पृष्ठभूमि	१०
२.३	बाल्यकाल	११
२.४	शिक्षा-दीक्षा	११
२.४.१	विद्यालय शिक्षा	११
२.४.२.	उच्चशिक्षा	१२

२.५	विवाह र पारिवारिक स्थिति	१२
२.६.	आर्थिक अवस्था र आजीविका	१३
२.७	पेशागत संलग्नता	१३
२.८	राजनीतिक-सामाजिक सङ्घसंस्थामा संलग्नता	१४
२.९	रुचि र स्वभाव	१५
२.१०	साहित्य सिर्जना	१६
२.१०.१	प्रेरणा र प्रभाव	१६
२.१०.२	लेखन आरम्भ	१६
२.११	ढकाललाई चिनाउने विभिन्न उपनामहरू	१८
२.१२	जीवनका अविस्मरणीय घटनाहरू	१८
२.१३	जेलजीवन	१८
२.१४	वैचारिक आस्था	१९
२.१५	भ्रमण	१९
२.१६	मान, सम्मान र पुरस्कार	२०
२.१७	निष्कर्ष	२०

परिच्छेद तीन

घनश्याम ढकालको व्यक्तित्वको अध्ययन

२२-३३

३.१	विषय प्रवेश	२२
३.२	शारीरिक व्यक्तित्व	२२
३.३	साहित्यिक व्यक्तित्व	२३
३.३.१	कथाकार व्यक्तित्व	२३
३.३.२	उपन्यासकार व्यक्तित्व	२४
३.३.३	निबन्धकार व्यक्तित्व	२५
३.३.४	कवि व्यक्तित्व	२५
३.३.५	समालोचक व्यक्तित्व	२६

३.३.६	सम्पादक व्यक्तित्व	२७
३.३.७	भूमिका लेखक व्यक्ति	२७
३.४	साहित्येतर व्यक्तित्व	२८
३.४.१	प्राध्यापक व्यक्तित्व	२९
३.४.२	सामाजिक व्यक्तित्व	२९
३.४.३	राजनीतिक व्यक्तित्व	३०
३.४.४	सांस्कृतिक व्यक्तित्व	३१
३.४.५	सङ्गठक व्यक्तित्व	३१
३.४.६	प्रेरक व्यक्तित्व	३२
३.५	निष्कर्ष	३२

परिच्छेद चार
घनश्याम ढकालको कृतित्वको अध्ययन

३४-१४८

४.१	विषय प्रवेश	३४
४.२	घनश्याम ढकालको साहित्ययात्रा	३५
४.२.१	पहिलो चरण (आरम्भदेखि २०४६ सम्मको साहित्य लेखन)	३६
४.२.२	दोस्रो चरण (२०४७ सालदेखि हासम्मको साहित्य लेखन)	३७
४.३	घनश्याम ढकालका साहित्यिक रचनाहरूको विवरण	३९
४.४	घनश्याम ढकालका साहित्यिक कृतिहरूको अध्ययन	४४
४.४.१	घनश्याम ढकालका कथाको अध्ययन	४५
४.४.१.१	भरिया र यात्री कथासङ्ग्रहको अध्ययन	४६
४.४.१.२	शहिद मानचित्रमा नपरेको शहिद कथासङ्ग्रहको अध्ययन	४७
४.४.१.३	समर्पणको बाटोमा कथासङ्ग्रहको अध्ययन	४७
४.४.१.४	आजको महाभारत कथासङ्ग्रहको अध्ययन	४८
४.४.१.५	सहिदको सालिक कथासङ्ग्रहको अध्ययन	४९
४.४.२	घनश्याम ढकालको कथाका प्रवृत्तिगत अध्ययन	४९
४.४.२.१	राज्यआतङ्कको तीव्र विरोध र कम्युनिष्ट विचारप्रतिको आस्था	५०
४.४.२.२	सहिदप्रति सम्मान र सरकारी रवैयाको विरोध	६०

४.४.२.३	स्वार्थी, अवसरवादी एवम् बिचलनमुखी प्रवृत्तिको आलोचना	६२
४.४.२.४	नारीहरूमाथिको शोषण र दाइजो प्रथाले भित्रयाएको विकृतिको चित्रण	६५
४.४.२.५	पञ्चायतकालीन निरडकुश सामाजिक, राजनीतिक परिवेशको चित्रण	६७
४.४.२.६	तथाकथित मानवअधिकारप्रति व्यङ्ग्य	७३
४.४.२.७	जातीय भेदभाव र समाजिक अन्धविश्वासको चित्रण	७४
४.४.२.८	आर्थिक समस्या र चिकित्सकीय लापवाहीको चित्रण	७८
४.४.२.९	प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाको चरित्र र यसले अपनाएको चुनावी शैलीको आलोचना	८५
४.४.३	घनश्याम ढकालका उपन्यासको अध्ययन	८६
४.४.३.१	गाउँभित्र उपन्यासको अध्ययन	८७
४.४.३.२	रातोआकाश उपन्यासको अध्ययन	८९
४.४.४	घनश्याम ढकालका उपन्यासको प्रवृत्तिगत अध्ययन	९३
४.४.४.१	जीवननिर्वाहाको लागि विदेशिनु पर्ने वाध्यताको चित्रण	९३
४.४.४.२	गोर्खा भर्तीकेन्द्रलगायत विदेशी भर्ती केन्द्रहरूको विरोध	९४
४.४.४.३	पञ्चायती प्रशासकका कुकृत्यको चित्रण र त्यसको विरोध	९५
४.४.४.४	धार्मिक अन्धवाद तथा रूढिवादको विरोध	९६
४.४.४.५	क्रान्ति र परिवर्तनप्रतिको अटल निष्ठा र राज्य आतङ्कको तीव्रतम विरोध	९८
४.४.४.६	सरकारी रवैयाको आलोचना तथा कम्युनिष्ट आचरणको प्रस्तुति	१००
४.४.४.७	परम्परागत बुर्जुवाशिक्षा विरोध र नयाँ जनवादी शिक्षाको समर्थन	१०२
४.४.४.८	सामाजिक यथार्थ र वर्ग-सङ्घर्षको चित्रण	१०३
४.४.५	घनश्याम ढकालका निबन्धको अध्ययन	१०५
४.४.५.१	नामकमाउने रहरमा निबन्धसङ्ग्रहको अध्ययन	१०५
४.४.५.२	दरिद्रताबाट मुक्ति निबन्धसङ्ग्रहको अध्ययन	१०६
४.४.६	घनश्याम ढकालका निबन्धसङ्ग्रहको प्रवृत्तिगत अध्ययन	१०६
४.४.६.१	समाजमा विद्यमान कुसंस्कार, अन्धविश्वास र दाइजोप्रथाको विरोध	१०७
४.४.६.२	क्रान्तिका नाममा हुने अवसरवादी, स्वेच्छाचारी एवम् भ्रष्टप्रवृत्तिको आलोचना	१०९

४.४.६.३	सहिदप्रति सम्मान, शासकीय अत्याचारको विरोध र राष्ट्रिय भवनाको सम्प्रेषण	११४
४.४.६.४	वैचारिक चिन्तनको प्रस्तुति	११५
४.४.६.५	आधुनिक शिक्षाका नाममा भित्रिएका विकृतिहरूको विरोध	१२०
४.४.६.६	शिल्पगत प्रवृत्ति	१२१
४.४.७	साहित्यकार घनश्याम ढकालका समालोचनाको अध्ययन	१२१
४.४.७.१	‘माक्सवादी सौन्दर्यशास्त्रको विवेचना’ को अध्ययन	१२१
४.४.७.२	‘द्वन्द्वात्मक एवम् ऐतिहासिक भौतिकवाद’ को अध्ययन	१३०
४.४.८	घनश्याम ढकालका कविताको अध्ययन	१३४
४.४.९	घनश्याम ढकालद्वारा सम्पादित समालोचनाको अध्ययन	१४४
४.४.९.१	यथार्थवादी नेपाली समालोचना	१४४
४.४.९.२	पोखरेली समालोचना	१४५
४.५	निष्कर्ष	१४८

परिच्छेद पा "च
उपसंहार तथा निष्कर्ष

१४९-१५३

५.१	उपसंहार	१४९
५.२	निष्कर्ष	१५२

सन्दर्भ सामग्री

क) मुख्य सन्दर्भग्रन्थ

- ढकाल, घनश्याम, (२०४२) फैसला हारजितको, पोखरा : पार्वती ढकाल ।
- (२०४५) दरिद्रताबाट मक्ति, पोखरा : पार्वती ढकाल ।
- (२०४६) भरिया र यात्री, पोखरा : बन्दना प्रकाशन ।
- (२०४७) गाउँभिन्न, पोखरा : बन्दना प्रकाशन ।
- (२०४८) शहीद-मानचित्रमा नपरेको शहीद, पोखरा बन्दना प्रकाशन ।
- (२०५१) समर्पणको बाटोमा, पोखरा : बन्दना प्रकाशन
- (२०५४) मार्क्सवादी सौन्दर्यशास्त्रको विवेचन, पोखरा : विजय ढकाल ।
- (२०५५) आजको महाभारत, पोखरा : विजय ढकाल ।
- (२०६०) रातो आकाश, काठमाण्डौं : प्रगतिशील अध्ययन केन्द्र ।
- (२०६२) भावनाका छलहरू, पोखरा : पारू ढकाल ।
- (२०६२) यथार्थवादी नेपाली समालोचना सम्पा, पोखरा : गण्डकी साहित्य सङ्गम ।
- (२०६४) द्वन्द्वात्मक एवम् ऐतिहासिक भौतिकवाद, पोखरा : ने.रा.बु.सं ।
- (२०६५) पोखरीली समालोचना सम्पा, पोखरा : गण्डकी साहित्य सङ्गम ।
- (२०६६) सहिदको सालिक, काठमाण्डौं : विवेक सिर्जनशील प्रकाशन ।
- सागर, (२०४२) नाम कमाउने रहरमा, पोखरा : सम्भना प्रेस ।

ख) सहायक सन्दर्भग्रन्थ

- गौतम, देवीप्रसाद, (२०६२) यथार्थवादी नेपाली समालोचना, पोखरा : गण्डकी साहित्य सङ्गम ।
- घिमिरे, युवराज, (२०६५) औपन्यासिक तत्वका सन्दर्भमा घनश्याम ढकालका उपन्यासको अध्ययन, त्रि. वि. केन्द्रीय नेपाली विभाग, कीर्तिपुर ।
- पाण्डेय, ताराकान्त, (२०५३) कलासाहित्य : भूमिका र मूल्याङ्कन, काठमाण्डौं : चिन्तन प्रकाशन
- पोखेल, प्रेमप्रसाद, (२०६१) कथाकार घनश्याम ढकालको कथाकारिताको अध्ययन, त्रि. वि. पृथ्वीनारायण क्याम्पस, पोखरा ।
- पौडेल, गोपीन्द्र, (२०५९) सौन्दर्यबोध र समीक्षा विविध, काठमाण्डौं : उर्मिला पौडेल ।
- भट्टराई, रमेशप्रसाद, (२०६२) यथार्थवादी नेपाली समालोचना, पोखरा : गण्डकी साहित्य सङ्गम ।

- भण्डारी, जगदीशचन्द्र, (२०५५) प्रगतिवादी नेपाली कविता रेखाङ्कन र विश्लेषण, कोटेश्वार :
मुन्नी भण्डारी
- (२०६०) पृथक सिर्जन : पृथक निरूपण, कोटेश्वर मुन्नी भण्डारी ।
-, सम्पा, (२०६३) विजय : शब्द-बिम्ब, विजय ढकाल सहिद स्मृति प्रतिष्ठान, पोखरा ।
- सापकोटा, योगराज, (२०६०) साहित्यकार ताराकान्त पाण्डेयको जीवनी, व्यक्तित्व र कृतित्वको
अध्ययन, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, पाटन संयुक्त क्याम्पस, पाटनढोका,
ललितपुर ।
- सुवेदी, राजेन्द्र, (२०६१) नेपाली समालोचना परम्परा र प्रवृत्ति, वरणासी : भूमिका प्रकाशन ।
- (२०६४) नेपाली उपन्यास परम्परा र प्रवृत्ति, ललितपुर : साभा प्रकाशन ।
- ग) पत्रपत्रिका**
- इस्माली, (२०५९) 'समकालीन नेपाली प्रगतिवादी कथाका प्रवृत्तिहरू', प्रलेस, (वर्ष ७
पूर्णाङ्क १३), पृ. ११०-१२३ ।
- (२०६२) 'समकालीन प्रगतिवादी नेपाली उपन्यासका प्रवृत्तिहरू', प्रलेस, (वर्ष
१० पूर्णाङ्क १४), पृ. ३६-५० ।
- गौतम, देवी, (२०५९) 'समकालीन नेपाली कथाका प्रवृत्तिहरू', प्रलेस, (वर्ष ७ पूर्णाङ्क
१३), पृ. ७९-१०९ ।
- चापागाई, निनु र (२०५९) 'नेपाली साहित्यका समकालीन प्रवृत्तिहरू', प्रलेस, (वर्ष १ अंक १) ।
- राजेन्द्र सुवेदी,
ढकाल, घनश्याम, (२०६३) 'सहिद विजय ढकाल (विश्वास)' सहिद (सहिद परिचय विशेष) (वर्ष
१ अंक १), पृ. १२-१५ ।
- सम्पा,
पाण्डेय, ताराकान्त, (२०५३) 'समकालीन कथालेखनको स्थिति', कलम, (वर्ष ४, अंक २/३), पृ.
५३-६३ ।
- (२०५४) 'सौन्दर्यशास्त्रीय विवेचनाको सेरोफेरो', कलम, (वर्ष ३, अंक ३), पृ.
६७-७१ ।
- पौडेल, गोपीन्द्र, (२०५५) 'समकालीन कथालेखन', कलम, (वर्ष ६, अंक ३), पृ. ७६-८९ ।
- (२०६३) 'आधुनिक नेपाली कथा परम्परामा चरण विभाजनका समस्या र
तिनको समाधान', रस्मी, कार्तिक, पृ. १-२२ ।

- शर्मा, सुकुम, (२०६३) 'परिचयका सन्दर्भमा घनश्याम ढकाल', **सगुन**, (वर्ष ४.२.१०), पृ. २११-२२१ ।
- सुवेदी, राजेन्द्र, (२०५३) 'यथार्थवादी नेपाली कथा परम्परा र समसामयिक कथ्य', **कलम**, (वर्ष ४ अंक २/३), पृ. ४४-५२ ।
- (२०६२) 'नेपाली उपन्यास परम्परा र प्रवृत्ति', **प्रलेस**, (वर्ष १० अंक १४), पृ. २७-३५ ।
- (२०६२) 'औपन्यासीक अध्ययनका सन्दर्भमा रातो आकास उपन्यासको अध्ययन', **वेदना**, (वर्ष ३२ अंक १), पृ. ५-१३ ।

संक्षिप्त शब्दसूची

अ.ने.ले. सङ्घ	अखिल नेपाल लेखक सङ्घ
आई. एस्सी.	इन्टरमेडिट इन साइन्स
ए. आई. एल. आर. सी.	अल इन्डीया लीग अफ रिभुलीशनरी कल्चर
एम. एस्सी	मास्टर इन साइन्स
एस.एल.सी.	स्कूल लिभिङ्ग सर्टिफिकेट
गा.वि.स.	गाउ " विकास समिति
टि.भी.	टेलीभिजन
डा.	डाक्टर
नं.	नम्बर
ने. क. पा.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी
ने. वि. संघ	नेपाल विद्यार्थी सङ्घ
प्रा. डा.	प्राध्यापक डाक्टर
पृ.	पृष्ठ
पृ. ना. क्याम्पस	पृथ्वीनारायण क्याम्पस
वि. ए.	व्याचलर अफ आर्ट्स
वि. एल.	व्याचलर इन ल
वि. एस्सी.	व्याचलर इन साइन्स
वी. पी.	विश्वेश्वरप्रसाद कोइराला
वि. सं	विक्रम सम्बत
मा. वि.	माध्यमिक विद्यालय
सम्पा.	सम्पादन
सहप्रा.	सहायक प्राध्यापक
त्रि. वि.	त्रिभुवन विश्वविद्यालय